

Έλληνες Δημοσιογράφοι

Στο καταπράσινο χωριό, που ήταν ολάκερο παραδομένο στην έαρινή γαλήνη, στον πλατύ δρόμο που φέρνει από τους κάμπους, άπαντσα το πιο άπειρο θέμα. Ήταν ένας ψηλόλιγνος άνθρωπος, άπροσδιόριστος ηλικίας, θύμας με την πιο άταίριαστη ντυσιά. Γιατί ποτέ δε θα περίμενα να δω, στο αγαθό κείνο χωριό, ώρες μακριά από σιδηροδρομικό σταθμό, έναν κύριο ντυμένο στα δεξιά από επίσημη δεξίωση.

Ορούσε ρεντιγκότα μαύρη, ψηλό καπέλλο γυαλιστερό, κίτρινη γραβάτα, και βάδιζε προς και αλύγιστος, από νύχτα καταπιεμπαστούνη. Καθώς τον άπαι κροια νάγκαιτα, κάτω από τη διπλή σειρά των άνθισμένων κεραιών, με θάβριμα Ιούλιον και τελετουργικό, νόμισα πως θέλω κανένα διπλωμάτη, φερμένο, ποιός ξέρει, με ποιές άλλόκοτες περιστάσεις έχει.

Κοντοστάθηκα να τον κοιτάζω καλλιτέρως. Ήταν ένα πρόσωπο ξεραγκιανό, κακογερασμένο, με δασεία φούδια, γκριζά μαλλιά και γενάκια, άπεριποίητα, μια όλη παρόξνη, γεμάτη μυστήρια. Προσέχοντας, είδα πως εκείνη η επίσημη περιβολή του έφερε τα σημάδια του καιρού και της άναμειάς. Το χρώμα της είχε αρχίσει να κόβη. Κάποιοι λεκέδες στολίζανε κιάλια τα πέτα. Ο «επίσημος» άνθρωπος κρατούσε κ' ένα άραιο μπαστούνι με κοκκαλέιο χερούλι... Καθώς έφτασε κοντά μου, έφερα το χέρι μου στο καπέλλο, να τον χαϊρετήσω. Καταδέχτηκε μόλις να κουνήσει το κεφάλι, με σάπιεμε με μια λοχή ματιά, και προεπέρασε πηγαίνοντας στο χωριό. Η αιουούτα του μακράνε από τον της δειντροποιίας, τρώγοντας το διάστημα με το μακρύ διαθήτη των σκελιών του και ποδοπατώντας τ' αθάκια που ήταν πεσμένα από τα δέντρα. Το άλλοκοτο αυτό άτομο σιγά-σιγά γένεψε, μαύρη σκιά, όρθη, μέσα στον ήλιόλοστο δρόμο.

Πήγα πιο έξω, πληνήθηκα στα έρείπια του άρχαίου Νεού, διάβασα έπιγραφές σε Έλληνικούς τάφους, ήπια νερό από μια Ιστορημένη πηγή, δίως ο νους μου ήταν στον άνθρωπο με τη ρεντιγκότα και τον «όκτακτινο». Ποιός ήταν; Τι γύρευε στο άπειρο χωριό, το κρυμένο μέσα στην κοιλάδα; Η περιεργία μου ήταν τόσο άβασταχη, που όταν έφτασα στο πρώτο γάνι, μάζε με τον καφέ που ζήτησα ήταν και η ερώτηση: «Είδα πρότερα έναν κύριο έτσι κ' έτσι... Ξένος είναι...»

—Α, το Γιατρό, λέτε; και γαμογ'λάνα ο γατζής.

—Εί'ναι γιατρός;

—Άμεί, και σπουδέγιος, μάστα!... Σπουδαγμένος στην Άθνη! Έξρει και γλωσσες.

Και μου διηγήθηκε, με δικά του λόγια, την ακόλουθη ιστορία:

Στην κορφή του άντικρουού λόφου, ανάμεσα σε πύκα και κουμαριές, θρόικετα ένα καλοχτισμένο σπίτι, δίπατο. Σωστή θύλα. Άλλοτε έρχόνταν κάθε καλοκαιρί και την κατοικίδιος ο Ιδιοχτήτης—ένας πλούσιος εισοδηματίας από την Πάτρα—με τη γυναίκα του. Ήτανε γέροι άνθρωποι αώτοι, άκληροι. Σάν πέθαναν και οι δυο—ή θύλλα άπομένε για κάμποσο καιρό κλειστή, έρημη. Λίγο άκόμη νάμενε έτσι οι χωριάτες θά θάσανε γέρι στα πορτοπαράβαρα και στα κεραμίδια, άφου η ξυλεία είναι σήμερα άκριθή και δυσκολομετακόμητη.

Μιά μέρα, φάνηκε στο χωριό, άπεριμέντος, ένας ψηλόλιγνος κύριος, κολωνιμένος, με γλωσσές, σαν άνήπαρος. Ήταν άσημώς του πεθαμένου Ιδιοχτήτη, παιδί της άδερφής του. Είχε κλη-

ρονομήσει το ρημαδιακό και ήρθε τώρα να λάθη κατοχή. Ήτανε, λέει, μηχανικός, σπουδασμένος στην Εόρπη. Παρουσιάστηκε στον άστυνομικό Σταθμάρχη, στον Πρόεδρο της Κοινότητος, στον Παπά, έδειξε τα χαρτιά του και ζήτησε τη συντροφή τους για να θολευτή στο χωριό. «Είμαι λιγάκι άρρωστος, είπε, θά μείνω δω στην έξοχη πολλόν καιρό, για τον καθαρό άέρα. Το χωριό σας μου άρέσει. Θά τ' αγαπήσω» και γώ, όπως ο μακαρίτης ο θεός μου... Δέ σκέπτομαι να πουλήσω το γήμα μου. Θά το έπισκευάσω μάστα... Ήβλω νάχα καλές σχέσεις με δλους. Άγαπά το θεό και τους άνθρωπους, είπε γυρίζοντας στον Παπά. Θά μιλήσωμε μαζί, τί μπορώ να κάνω και γώ για τους φταγούς κ' γενικά για...τη νέα μου πατρίδα. Νά με λογαριάσετε συχαρισιά σας.»

«Εμοιάσε γλυκομίλητος, ευγενικός. Ήταν άμορφος άντρας, σαραντήρης, μελαχροινός. Όλοι τότες είπαν πως ο νέος Ιδιοχτήτης τάβλεε αυτά για να φτερίξει κόμμα, να βάλη μεθαύριο κάλπη, για θουλεύτης, ποιός ξέρει. Οι χωριάτες είναι πονηροί. Λιγάκι να τους καλομιλήρη, πάει το μυαλό τους στον ψήφο τους...»

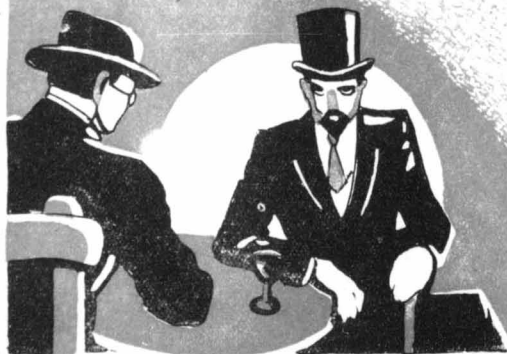
Ο Ξενοφερμένος λοιπόν, εκάθισε στο σπίτι, έπασε έπιπλα, ρούχα από την Πάτρα, θύλα, και άλλα. Βάθηκε να ζήσει κάτου από τα πύκα, να θρη τη γιατριά του. Μά σ'αυτή κατέβαινε στο χωριό, έπιανε παρέα με τους νοικοκυραίους—τι με τους περαστικούς. Το πιο πολύ με το Δάσκαλο και με το Γιατρό. Του κακοφάνιναθε θύμα, έλεγε, πως δε μπορούσε να όδε θρήκη άλλο, παρά τις ταβήρες, τις περισσότερες φορές. Ο Γιατρός προπάντων έπινε πολύ, και ήτανε κρέμα, έλεγε, για έναν τέτοιο άνθρωπο, σπουδασμένο, να δίνη το κακό παράδειγμα στο χωριό. «Μά αν όσου, Γιατρέ μου, πίνεις έτσι, τί θά κάνουν οι άλλοι;» Δέ βαρείεσαι, άπαντούσε θυμοσποικά ο Γιατρός, το πιστό δε μες θλάτρε έμάς. Το σκάνει ο άέρας και τα στομάχια μας. «Έτσι είμαστε γεννημένοι έμεις, τόχουμε στο αίμα σας.» Και όδουτο έσούρωμε ποτηράκια. Στο τέλος, έθαζε το καπελλάκι του στραβά—μιά τριμένη ρεμπουμπλικίτα, που θά την είχε από φοιτητής—κ' έπαίρει, τρεκλίζοντας, τον άνήφορο, για το σπίτι του.

Ός τόσο, η ύβρα του νεοφερμένου δεν πήγαινε το καλλίτερο. Συχνά τον έπινε πυρετός, και τότε έμενε κλεισμένος στη θύλα, δεν κατέβαινε στο χωριό... Τρήχου μαθεύτηκε πως ήτανε γτυπημένος, θλαμένος από την άρρωστια που σιγοτρύει τον άνθρωπο, «σαν το σκυλήκι, γυί μου, μέσα στον καρπό.»

Τότες, ο γλωσσός άνθρωπος, που ήτανε σοφός, έμαθε κάτι παραπάνω: «Έμαθε πως η Γιατρική δεν είναι μονάχα νύση, μά και φυσικό χάρισμα, ταλέντο να πούμε. Γιατί να που κείνος ο χωριάτης Γιατρός, με τον παρακαλημένο έαυτό του, έβειχνε ικανότητα και παρατήρηση που δε θά την περίμενε κανείς. Με στοργή, με άφοσίωση, παράστεκε νύχτα και μέρα τον άρρωστό του, που τον έλεγε «φιλο του». Για χαρήρι του πήγαινε και στη Χώρα, έφερνε τρόφιμα, γιατρικά, τότε φρόντιζε σαν άδερφός.»

Μά η Έπιτήμη με μπορεί να κάνη τ' άδύνατα. Ο Ξένος έφρασε «σαν τα θύλλα, γυί μου, ο καφερός, λέγανε κείνο το γινόπαρο οι χωριάτες, προφητεύοντας το σύντομο άφανισμό του... Μιά τύχτα—έπιεράνοντας Χριστούγεννα—ο Ιδιοχτήτης της θύλας, ο καλός άνθρωπος, πέθανε. Ο Γιατρός φρόντισε να πληροφορήση σε κάποιους μακρυνούς συγγενείς του, που ήξερε, οι συγγενείς ήρθαν άμέσως, τότε θάθανε και πήρανε κατοχή στο σπίτι και στα πράματα του. Διοθήκη δε θρήθηκε. Μά οι κληρονόμοι ευφώνησαν ν' αφήσουν στο Γιατρό τα θύβλια του κ' ένα μαπούλο γεμάτο ρούχα, έξόν από την πληρωμή του.

Περάσανε κάμποσα χρόνια από τότες. Ο Γιατρός έσκολούθησε την ταχτή του ζωή, που ήταν πολύ...άταχη; Σούρωμε ποτηράκια. Και άφου ο καθαρός άέρας του θουού και τό γερό

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Του υ. Μιράνου Φάινη

Κ
Ε
Ρ
Α
Σ
Ι
Σ

φυσικό των χωριάσεων δεν τρώδιναν συχνή πελατεία. Κατέβαινε τότε-πότε στη χώρα και ξεπουλούσε λίγη-λίγη τη διέλιθθηκη του μακαριτη και κάτι άλλες μικροπραϊματά. "Υστερά, θα-θθηκε να φοράει τα ρούχα του πεθαμένου, που ήταν φορεσιές φινές, ραμμένες από Έγγλέζους τεχνίτες. Όταν όμως οι άλλες ξεούτισαν και σκόπησαν, δεν άπομεινε παρά η ρεντιγκότα και το ψηλό καπέλο, η επίσημη φορεσιά του μακαριτη. Στην αρχή, ο Γιατρός, εκόμπησε. "Όχι γιατί φοβότανε τα μικρόβια. "Ήξερε αυτός να τ' άπολυμάνη, όπως και τίς άλλες φορεσιές. "Επίπειτα, ο "Ήλιος είναι ο καλύτερος αποστειρωτής. "Εκόμπησε για την εντύπωση που θα κάνει στο χωριό. Κοιτάζε τα μαύρα ρούχα, απλωμένα στο τραπέζι, κ' έλεγε: «Κάνει, δεν κάνει! Τι θα πείνε οι χωριάτες...» Στο τέλος, πήρε την απόφαση του: «Δε θαρρείσαι, "Ας πούν β.τι θέλουν τα ζαντοβόλα... Το κάτω της Γραφής, γιατρός δεν είμαι! Αυτό το επίσημο ένδυμα μου πάει.»

Θυμώσφορος, όπως ήταν, στωϊκός, διάλεξε και μιá κατάλληλη περίπτωση για να κάνει την πρώτη του εμφάνιση. "Άνήμερα τα Χριστούγεννα φόρεσε τα μαύρα ρούχα, που γυάλιζαν στον πρωινό ήλιο, σχεδόν καινούρια, έβαλε και τα γάντια (πως τού έρχονται δια περιφρομα, στο μπότι του, παραγγελιά, παιδί μου!), πήρε το μπαστούνι με την κοκκαλένια λαθή; και σοβαρός, ποζάτος, πήγε στην

Εκκλησία. "Όταν τόν είδαν έτσι να μπαίνει, οι χωριάτες εστίσαν. "Ο Ψάλλης έλασε τον έρμιο, ο Παπάς από την Ώραια Πύλη κοίταξε σαστισμένος κ' αυτός, κ' όλοι μουρούριζαν: —Να! Τώρα είναι γιατρός!»

Στην αρχή, ο άδηγητος "Ασκληπιάδης φοροούσε τα ρούχα αυτά σέ εξαιρετικές περιστάσεις. Για καθημερινά είχε μιá κοινή, χυλιομαλωμένη, φορεσιά. Με τόν καιρό όμως έκανε τη ρεντιγκότα μονοφόρι. Με αυτή πήγαινε στις θίζιτες, μέσα στο χωριό και στους γύρω συνοικισμούς, με αυτή στον καφενέ και στις ταβέρνες. Και οι χωριάτες τόν έσυνήσαν πάλι τέτοιο. "Όπως όλα, έτσι και τή νέα εμφάνιση του Γιατρου τους τή δέχτηκαν σά φυσικό φαινόμενο.

"Ετσι, λοιπόν, τόν είδα και γώ κείνο το άπομεσημερο νάρχεται από τούς κάμπους, από καμιά καλύβα, ποιος ξέρει, με το ψηλό καπέλο λίγο στραβά, με γαρούφαλλο στη μπουτονιέρα, αλύγιστος, νάρχεται από τόν πλατό δρόμο, σφραγιζόντας με τα γοντροπάτουσά του (τι άνιθεις, Θεέ μου!) τ' άχνάρια του στον παχύ κουριαχτό, άνακατωμένο με τα πεομένα κερασιάνια.

—Τι φαινόμενο! συλλογίστηκα.
Κατά τó θραδάκι, θρήκα μιá πρόφαση να τόνε πληριάσω, στόν καφενέ, και να κουθεντιάσω μαζί του. Είχε άκουμησει τó κυλινδρικό καπέλο πάνω στό τραπεζάκι, και με τα μάτια σπηλωμένα πέρα, στόν ανοιχτόν όρίζοντα, που γρόφανον τα κλαρίσια του Νεκροταφείου, συλλογίζόταν ίσως τήν πελατεία του!

"Από τήν όνειροπόληση αυτή, τόν έβγαλα με τίς άρωτησεις μου για τó χωριό, για τα "Ήοιόβεια έργα τών τυχωριανών του, για τóσα άλλα. "Απαντούσε πρόθυμα, με ελγηνεία. Παράγγειλε τσίπουρο, κ' έπειτα άλλο, και άλλο. "Επιμε με τή δίψα του υσνιακού.

—Δε σάς πειράζει, γιατρέ μου, τó πιστό; τόνε ρώτησα σέ μιá στιγμή.

—"Εμένα; Καθόλου!... "Εμεις οι άνθρωποι τών αγρών, σίλε μου...

Και άρχισε να ξετυλίγη μιá θεωρία περι: άποτοχής, τής βλης και ίδιουσγκρασίας πολύ βολική, για να δικαιολογήσει τó βίτσιό του. Είχα μπροστά μου έναν άκομη δυστυχισμένο, κυριευμένο από τόν υγρό Δάιμονα του άλκοόλ.

Χωριστήκαμε τή νύχτα, όταν ήρθε τó αυτοκίνητο να με παρη-

Πέριττανε δύο, τρία χρόνια από τότε, μπορεί και περισσότερα. "Ενα καλοκαίρι, ξαναπήγα σέ κείνο τó χωριό. Τώρα ό κάμπος ήταν ξανθοπρασίνος από τ' άμπέλια. Τα κληματα γέρνανε από τó βάρος του καρπού, και μιá μουρουδιά γουρασιωμένων σταφυλιών και σκασιμένων σίκων ήτανε χυμένη στόν άέρα. Δραγασιές φαντάζασε στημένες έδω και κεί, ανάμεσα σ' άμπέλια, σ' έμποστάνια, και κάθε δραγασιά ήτανε στολισμένη με τή σημαούλα τής, άσπρη, να τρέμοραζή σ' άεράκι.

Γλύκανε ή ώρα του δειλινού, ζυγώνοντας τó μούρωμα. Σκιές κατηφόριζαν από τα βουά, σέρνονταν στόν κάμπο. Σιταρήθρες ξεπρόδωσαν από τα βότα, συκοφόγοι πτερούγιζαν λαίμαργοι γύρω από τα πλατύφυλλα δέντρα, δίνοντας τά στερνά τοιμημάτα.

Ένας τσαλαπετεινός έμπηγε τήν παράτονη κραζία του μέσα στή γαλήνη. "Αξαφνα, καθώς έπήγαινε στήν έρημη δημοσιά, είδα ξεβακρά, μέσα στή φυλλοθάλασσα, τó Γιατρό. Σεχώσια άιέσως, κείνος τó άλησμόνητο ψηλό καπέλο, που έπεσαν επάνω του τα στερνά φώτα τής ήμέρας, τή ρεντιγκότα χυμένη στό λιγνό του κορμ', όλη τή γνώριμη σιλουέτα του χωριάτικου τούπου, που με είλε τόσα πολύ παραξενέψει στήν τρώτη μας γνωριμία! "Ο Γιατρός ήταν χωμένος μέσα σ' έν' άμπέλι, ως στα γόνατα. Φαινότανε σά να με είδε κ' αυτός κ' ένοησε σέ μένα πρόθυμος, άναίγυγας τά μπράτσα μ' έγκαρδιότητα.

Γρήγορα τήν περπατησιά μου, έρτασα σ' έναν όχο του δρόμου που ήταν άντικρό του, και περίμεινα. "Εβγαλα, μύστα, τó καπέλλο μου και τόνε χαίρηθησα:

—Καλωσπέρα, Γιατοσέε! έφώναξα δυνατά.

Περίμεινα. Μά ό Γιατρός, ή έρχότανε πολύ άργά, με βήμα σημειωτό, ή δεν κουνιότανε πιά καθόλου από τή θέση του.

—Δε μπορώ να περάσω τó φράχτη, έφώναξα πάλι βαζόντας χωνί τις άπαλάμες μου. "Εδω θα σέ περιμένο να πάμε μαζί στό χωριόόό!...

"Αξαφνα, άκουσα πίσω μου γέλια, χάχανα. "Ήτανε τρεις χωριάτισες, που θάρχονταν από τόν τρύγο ξεπόλυτες, καθεμιá με τó κόφι της στόν ώμο. Είχαν άκούσει τις φωνές μου, με κοίταζαν, κάτι λέγανε άναμεταξύ τούς άβανιτικά και γελοούσαν.

—Τό κύρ Γιατρό χαλιεύει ή άρενιτά σ'; με ρώτησε ή μεγαλύτερη κ' ήταν ξεραμένη στά γέλια.

Μού κακοφάνηκε. Οι χωριάτες είναι ξεταίπωτοι, και τά χωράτα τούς πρόστυγα.

—Τό Γιατρό—γιατί; είπα.

—"Αμ! πού να σ' άκούση σ' έρμους ό Γιατρός... "Είναι μακρυνά... να! κεί πέρα!

Μούδειξε τή μαύρη γραμμή τών κυπαρισσιών, πίσω από τó χωριό.

—Μά...καλά, δεν είν' αυτός ό Γιατρός;— "Εγώ βλέπω τά ρούχα του, είπα.

—"Εφτοούς είναι ού...μαντρακούκκος! άπάντησε ξεκαρδισμένη ή δεύτερη χωριάτισσα.

—Τό π'τα; του! έσυμπλήρωσε ή τρίτη.

Γέλασαν πάλι και ό τρεις και ξαναπήσαν τó δρόμο, με τ' άβανιτικά κοροιδεμάτά τους: «"Ιστε χαθών έν ζήμι!... Τό χαϊέθαν» ήμουν έγώ! Μά, γιατί...»

Κατέθηκα από τόν όχο, περπατώντας κάμποσο έρριζά στό φράχτη, θρήκα κάπου μιá ποριά και μπήκα σ' άμπέλι. Μέσα από θασπόφωτο, έβλεπα τó φίλο μου τó Γιατρό πάσα κεί, με τά μπράτσα άνοητά, με τó καπέλο λιγνό του, στραβά, όπως όταν ήταν κρασσιωμένος.

"Αναμειζόντας τή κληματο-

(Τό τέλος στήν σ' άριθ.

50 σελίδα)

λέσει να του ζητήσει μιὰ χάρι.

—Μίαν κανδήλαν, είτε ὁ ποιητής, μίαν κανδήλαν ζητῶ, δι' ἓνα τῶνον !...

Καὶ ζήτησε νὰ ἐπιτραπῇ στοὺς Ἕλληνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ν' ἀνάβουν ἕνα ἀσθητο καντήλι, ἐπάνω στον παραμελημένον τάφο τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου. Ὁ μίελλη πασσᾶς ὑποσχέθηκε νὰ τὸ εἰσηγηθῇ στοῦ σουλτάνου, φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὸ ἐπέτυχε. Ἀντ' αὐτοῦ, οἱ Τούρκοι εἶπαν νὰ τοῦ δώσουν ἕνα παράσημο, ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ ἀπέρριψε.

—Ἐγὼ νὰ βάλω στὸ στήθος μου τὴν ἡμισέληνον ; εἶπε. Ποτέ !...

Τὸ δωμάτιο τοῦ ποιητοῦ, ὅπου ἐργάζονταν ὡς τις τελευταῖες του ἡμέρες, ἦταν μικρὸ καὶ φτωχικόν. Τὸ μόνον του παράθυρο ἔβλεπε στὸν Παρθενῶνα. Κοντὰ στὸ παράθυρο ἦταν ἡ βιβλιοθήκη του καὶ πλάγᾳ αὐτῆς τὸ ἀπλὸ κρεβάτι του. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του ἕνα μικρὸ εἰκόνημα μετὰ τὸ Σταυρὸν, τὴ Λόγχη καὶ τὸ Σπύγγον τοῦ Μαρτυρίου. Πιο ἐπάνω, ἕνα ἀπλὸ κέντημα σὲ καμβά, μετὰ τὴν ἀκόλουθη ἐπιγραφή, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ ἐμβλημα τοῦ :

ΘΕΙ'ΚΗ ΟΙΚΟΥ ΕΥΧΗ

- Ὅπου πίστις, ἀγάπη !
- Ὅπου ἀγάπη, εἰρηνὴ !
- Ὅπου εἰρηνὴ, εὐλογία !
- Ὅπου εὐλογία, ἐκεῖ ὁ Θεὸς !
- Ὅπου ὁ Θεός, ἐκεῖ οὐδεμία ἐστὶ ἀνάγκη !

Ὁ Παράσχος ἔγραφε πάντοτε καθισμένος μπροστὰ στὸ γραφεῖο του, καὶ ἔγραφε γρήγορα, ἀποφεύγοντας τὰ ὀρθήματα. Τὸ γραφικόν του ἦταν καθαρὸ, καὶ τὰ χειρόγραφα του τὰ ἔρριχνε ἄτακτα, στὸ μεσαῖον συρτάρι. Ἐνα ἄπ' τὰ τελευταῖα ποιήματά του εἶνε ἕνας ἕνας παιηγορμὸς στ' Ἀποκαλυπτικῆν τοῦ στρατάρχου Καραϊσκάκη, ποὺ δὲν ἐπρόφρασε νὰ τὸν ἀπαγγείλῃ. Σ' αὐτὸν ὁ ποιητὴς προλέγει τὸ θάνατό του. Ἀρχίζει μετὰ τοὺς ὁσῆς ὠραίους στίχους στὸν Καραϊσκάκη :

Ἐθάρρηψε πῶς ἔπεσε, πῶς ἀνοίξε ντουφεκί,

μπαραοῦτι μὲς στοῦ ὕπνου του πῶς μύρισε τὴ ζάλη,
Γουρκιά πῶς ἀφουγκράστηκε καὶ Τούρκου τουμπελέκι,
καὶ ζύπνησε τῆς χαλογρηᾶς ἡ γέννα ἢ μεγάλη...

Λοιπὸν, σ' αὐτὸ τὸ ποίημα ἰσχυροῦν καὶ οἱ ἐξῆς δύο προφητικοὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του στίχοι :

Μὰ ἀνίσως ἐρραγίστηκε ἡ λύρα ποὺ κρατοῦσα,
δὲν βλάπτει, μούμεινε ἡ καρδιά, κί' αὐτὴ εἶνε ἡ Μοῦσα!

Νὰ τώρα καὶ ἕνας χαρακτηρισμὸς τοῦ Βλάση Παρθενίου γιὰ τὸν ποιητὴ :

«Ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος δὲν ἔγραφε μόνον ποιήματα. Ὁ βίος του ολόκληρος, ἡ ομιλία του αὐτὴ, ἦτο ποίημα. Αἱ φράσεις του ἦσαν εικονικώταται καὶ τὰ κινήματά του εκφραστικώταται τῶν αἰσθημάτων του. Μία στροφή τῆς κεφαλῆς του, ἕν κίνημα, ἦτο ἀκομὴ ποίημα. Οὕτως ἐξῆσε καὶ οὕτως ἀπέθανε ὁ τελευταῖος τῶν ψαλτῶν τοῦ Μεγάλου μας Ἀγώνος».

Ὁ Ἀχ. Παράσχος ἀγαποῦσε ἐξαιρετικῶς τὰ λουλούδια καὶ τὸν καφέ, τὸν ἐρατεινόν, ὅπως τὸν ἔλεγε. Μποροῦσε νὰ μὴ φάῃ, ὅχι ὁμως νὰ μείνῃ χωρὶς ἀνήθη καὶ καφέ. Ἀπὸ τὰ ἀνήθη προτιμοῦσε τὸ τραντάφυλλο, τὸν κρίνον καὶ τὸ γαρύφαλλο, ἀν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομαζε ο β ρ ἄ κ ἄ ς τῶν λουλουδιῶν, ἀπὸ τὸ σχῆμα του καὶ τὴ λαϊκὴν του διάδοσιν.

Στὰ νεῖατα του ὁ Ἀχιλλεὺς ἦταν ὠραῖος ἄνδρας. Ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του, ἀν καὶ ὁ χρόνος εἶχε ἀλλοιωσῆν πρόωρα τὸ μέτωπό του, διατηροῦσε σημάδια τῆς πρώτης του ὀμορφιάς. Ποιὰ ἰδέα εἶχε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν ἐμφραστικὴν του μορφή, τὸ φανεροῦναι τὸ ἀκόλουθον ἐπεισόδιον, ποὺ μάλιστα τώρα μετὰ τὰ Ἑλληνοαλβανικὰ γίνεται ἐπίκαιρον :

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα τοῦ πολεμικοῦ ὄργασμου ἐναντίον τῆς Τουρκίας, ποὺ ὅλοι ὄνειρευόνταν μιὰ ἔνωσιν τῶν βαλκανικῶν λαῶν, εἶχε κατεβῆ στὴν Ἀθήνα ἕνας ζωηρὸς Ἀλβανός, Κουλουριώτης ὀνόματι, ἀπόστολος τῆς συζητουμένης τότε ἐνώσεως τῆς Ἀλβανίας μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Τότε, ὁ περίφημος Φασέξ, ὁ Παράσχος καὶ ἄλλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κουλουριώτης, μαζεύνοντοσαν στὸ μεγάλο καφενεῖο τοῦ Συντάγματος καὶ συζητοῦσαν διάφορα πατριωτικὰ, ζητήματα. Ἐνα βράδι, ὁ Ἀλβανὸς Κουλουριώτης ἀμφισβητοῦσε τὴν ὑπεροχὴ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπέναντι τῶν ἄλλων τοῦ Αἴμου, καὶ μάλιστα... τῶν Ἀλβανῶν.

—Ἐὰ τέλους, εἶπε ὁ Κουλουριώτης, κατὰ τί διαφέρετε σεῖς ἀπὸ ἐμᾶς ;...

—Κατὰ τί διαφέρομε ; ἀπάντησε θυμωμένος ὁ Ἀχιλλεὺς. Ἐλα νὰ ἰδῆς !...

Καὶ ἀρπάζοντας τὸν Ἀρβανίτη ἀπὸ τὸ χεῖρ, τὸν σέρνει ἀπότομα μπροστὰ στὸν καθρέφτη.

—Νά, κατὰ τί διαφέρομε ! τοῦ λέει. Κόπτα τὰ μούτρα σου, Κουλουριώτα, κόπτα καὶ τὰ δικά μου !... Ὅμοιοι εἴμεθα ;...

Ὁ Ἀρβανίτης, ποὺ εἶδε τὴ φάπτα του κοντὰ στὴ μορφή τοῦ ποιητοῦ, ντροπιάστηκε καὶ ἔφυγε, ἐνῶ ὅλο τὸ καφενεῖο γελοῦσε. Καὶ ὁ ὠραῖος Ἀχιλλεὺς ἔλεγε στοὺς ἄλλους :

—Ἀπὸ Θεοῦ καταγόμεθα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπίους Θεοῦς, φίλοι μου !...

Οἱ τελευταῖοι στίχοι τοῦ Ἀχ. Παράσχου ἦσαν τὸ ἐξῆς ἐξάστιχον.

γκρουπιέ.

Καὶ τότε συνέθη κάτι πολὺ παράξενο. Ἡ ἐλεφάντινη σφαῖρα τοῦ ὄρου ἔβλεπε διὰ τρεῖς φορές, σταμάτησε τέλος στὸ νομικόν ὄρου ὁ Ρουσὲλ εἶχ' ἀκουμπήσει τὰ δαχτυλιδία. Ὅλοι οἱ θεσπασταὶ τὸ βαρῶνικαί τοὺς φίλους του νὰ τὸν συνοδεύσουν στὸ φεῖο τοῦ διευθυντοῦ Ἐκεῖ τοὺς πέρασε τις χειροπέδες.

—Γώρα μπορούμε κί' ἐμεῖς νὰ διασκεδάσουμε, μού εἰπε τρομερὴ σπεῖρα τῶν λωποδυτῶν τοῦ Καζίνου συνελήφθη.

—Ὡστε ὁ τυχερὸς βαρῶνος κί' οἱ τρεῖς φίλοι του...

—Ἦταν τέσσερες ἔξυπνοι κατεργαροί, ποὺ κατ' ἄρσην «νικήσου» τὴ ρουλέττα μετὰ τὸ ἐξῆς τέχνασμα : Κάτω ἀπὸ τὴν πέτρα τοῦ δαχτυλιδιοῦ τοὺς εἶχαν ἕναν ἰσχυρὸν μαγνήτη, ποὺ τοῦσαν λοιπὸν ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο, ὥστε ἡ μπίλλα τοῦ μαγνήτη ἀπὸ τοὺς μαγνήτες, δὲν σταμάταγε ἀπότομα, ὅταν τοὺς συνέβαινε ἀν ὑπῆρχε μόνον ἕνας μαγνήτης, ἀλλὰ ἐλκυομένη τὸν ἄλλου μαγνήτη, σταμάταγε τέλος μπροστὰ στὸν ἰσχυρότερο μαγνήτη. Εὐτυχῶς ὅτι ἀπαλλάξαμε τὸν ἄπ' αὐτοὺς τοὺς ἐνοχλητικὸς θαμῶνες, ποὺ εἶχαν καταστρεφῆ ἀράνκα. Αὐτὴ ὅμως ἡ ἐπιτυχία, μᾶς ἐξησφάλισε ἀκόμη περισσότερο ὡς ἐβδομάδος ἀνέξοδη παραμονὴ στὸ Μόντε Κάρλο. Μπροστὰ λοιπὸν νὰ διασκεδάσης ὅσο θέλεις. Ἄρκετὰ κράτησες τὴν σχεσί σου.

Πέρασα μετὰ τὴν Μαριζ ντὲ Πομεράν, δηλαδὴ τὴν Λουίζ Μαριζ καὶ τὸν Ζωρζ Ρουσὲλ μιὰ ὑπέροχη ἐβδομάδα στὸ Μόντε Κάρλο. Πρώτη φορὰ ἕνας καινούργιος χρόνος μ' εἶχε θυμηθῆ μοῦ εἶχε χαρίσει μιὰ τόσο μεγάλη εὐτυχία. Ἐταί μπόρεσα χαρῶ ἕναν μαγάλο ἔρωτα. Γιατί ἡ «γυναῖκα» μου, καθὼς ὡμολόγησε, δὲν εἶχε μείνει ἀσυγκίνητη ἀπὸ τις τρυφερὰς ποιήσεις μου. Κί' ἡ ὡμορφὴ συνεργάτις τοῦ ἀτυνομικοῦ, ἡ μιὰ πιστὴ καὶ ἀφωσιωμένη φίλη μου!

Αὐτὴ ἡ περιπέτεια στὸ Μόντε Κάρλο ἦταν ἡ πιὸ ὡμορφὴ ὅλες ποὺ εἶχα δοκιμάσει στὴ ζωὴ μου.

ΠΩΛ ΜΠΡΕΝΓΚΕ

ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΕΡΑΣΙΕΣ

βεργες, ἔφτασα κοντὰ του, εἶδα πειὰ καλύτερα καὶ ἀσπίδα νάθεμα στὴ μυωπία μου! Εἶχα μπροστὰ μου ἕνα ἀντρέικον ντυμένο μετὰ τὰ ρούχα τοῦ Γιατροῦ. Ἐνα σκιάχτρο, γιὰ τὰς ἰατρικὰς !... Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἄκουσα μιὰ κραυγὴ φερμένη ἀπὸ τὴν κρυά :

—Ἐ, βρέεέέ!... Ὁξω ἀπὸ τ' ἀμπέλιου !...

Ἦταν ὁ δραγάτης.

Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Στάθηκα σαστισμένος, ἀναπονεμένος... Μιὰ ντουφεκιὰ βρόντηξε στὴ γαλήνη τῆς ἐσπέρας, ἄκουσα τὰ σκάγια νὰ σφυρίζουν γύρω μου, νὰ τρυποῦν τὰ ἄλλα... Σηκώνοντας τότε τὰ χέρια ψηλά, φωνάζοντας, ἐπῆγα κατὰ τὴν δραγασιά.

—Δὲν ἐμπῆκα νὰ κόψω σταφύλια, ἐξήγησα στὸν ἀγριὸν ἀμπελοφύλακα. Νόμισα πῶς ἦταν ὁ παλιός μου φίλος, ὁ τρὸς καὶ μῆκα νὰ τὸν κουβεντιάσω.

Σὲ μᾶς δὲν περνοῦν ἐφτοῦνα, μούγκρισε ὁ ἀρματοῦλος ἀρβανιτόβλαχος. Κόψε γρήγορα, νὰ μὴ σοῦ φυτέψω τίποτα κόσκαγα στὸ κριάς !...

Ὅταν ἔφτασα στὸ χωριό, ὅλοι εἶχαν μάθει τὸ πάθημά μου καὶ στέκονταν στὴν πλατεῖα νὰ με ἰδοῦν. Οὔτε ὁ Σάντζος ριζεντας ἀπὸ τὴν κωμικὴ ἐκστρατεία του, δὲ θάγεινε μετὰ εἰρωνικὰ χαμόγελα δεχτός.

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ἐπιγράμμα, ποὺ βρέθηκε στὸ συρτάρι του :

Ἄνθρωπο ποτὲ μὴν ἐξυπνᾶτε,
εἶνε θλιβερὴ, μεγάλη ἀμαρτία,
νὰ τὸν ἐξυπνᾶς ἐκεῖνον ποὺ κοιμάται !
Ἡ ἀνάστασις δὲν εἶνε εὐτυχία !
Ὁ Θεὸς ζωῆς μᾶς ἔχει δώσει κύμα,
πλὴν διώρθωσε τὸ λάθος του τὸ μνήμα !